

Dönem : 1
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 725

150 milyon liralık Madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/651)

T. C.

Başbakanlık

18 . 2 . 1964

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-2229/577

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 3 . 2 . 1964 tarihinde kararlaştırılan «150 milyon liralık Madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü

Başbakan

G E R E K Ç E

18 . 7 . 1956 tarihinde yayımlanan 6797 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile Maliye Bakanlığına 150 milyon liraya kadar madenî para çıkarma yetkisi tanınmış ve bu güne kadar 112 milyon lira tutarında madenî para basılıp tedavüle çıkarılmış bulunmaktadır.

Ancak kanunun uygulanmasından bu yana aradan geçen zaman içerisinde gerek nüfusumuzun artışı gerekse iktisadi hayatımızın türlü kollarında görülen gelişmelerin bir sonucu olarak madenî para tedavül hacmi genişlemiş, piyasanın madenî para taleplerinin arkası kesilmemiştir. O kadar ki, 6797 sayılı Kanunun 1 ve 5 nci maddeleri gereğince 5015 sayılı Kanuna göre basılmış olan madenî paraların tamamının tedavülden çekilmesine imkân verecek bir stok sağlanamamıştır.

5015 sayılı Kanuna göre basılıp da halen tedavülde bulunan madenî para tutarı 36 milyon liradır. Uzun zamandan beri tedavülde bulunan pirinç halitasından basılmış 25, 10, 5, 2,5 ve 1 kuruşlukların üzerindeki yazı ve desenlerin silinmiş ve çok kirli bir hal almış olmaları sebebi ile artık tedavül niteliği kalmıyan bu paraların süratle tedavülden çekilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan 6797 sayılı Kanunun ilk uygulama yılı olan 1957 yılında 25 milyon lira tutarında basılan bakır-nikel halitalı 1 liralıkların da tedavülden çekilip yerine Aemonital halitalı 1 liralıkların çıkarılacağı düşünüldürse tedavülden kaldırılacak madenî para hacmi, 61 milyon liraya ulaşacak demektir.

Yukarda belirtilen açıklamaların ışığı altında, hem madenî para hacminde ortaya çıkacak 61 milyon liralık boşluğu doldurmak hem de memleketimizin gelecek yıllarda madenî para ihtiyacını karşılamak amacıyla 6797 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile alınan yetkinin 150 milyon liradan 350 milyon liraya çıkartılmasını sağlamak üzere ilişikteki kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 1/651
Karar No. : 60

23 . 2 . 1964

Yüksek Başkanlığa

150 milyon liralık Madeni ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı, Hükümet temsilcisinin de iştirakiyle görüşüldü :

Bakanlar Kurulunca hazırlanan gerekçe ve kanun tasarısı komisyonumuzca da benimsenerek aynen kabulüne, havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlığa takdimine karar verildi.

Maliye Komisyonu

Başkanı
Muş
S. Mutlu

Sözcü
Erzurum
G. Karaca

Kâtip
Ağrı
N. Güngör

Adana
Y. Aktimur

Amasya
M. K. Karan

Aydın
N. Müren
İmzada bulunamadı.

Bolu
K. İnal

Bütçe Plân Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/651
Karar No. : 39

30 . 6 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «Maliye Bakanlığında 150 milyon liralık madeni ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü.

1957 yılında pirinçten basılan 25, 10, 5, 2½ ve 1 kuruşlukların kullanılmaktan mütevellit çok kirlenmiş ve silinmiş olmaları Bakır - Nikel halitalı liralıkların tedavülden çekilerek yerine Acemihalitalı 1 liralıkların konulacağı da göz önüne alınınca 1956 dan bu yana genişliyen iktisadi hayatımızın türlü kollarının gerektirdiği bozuk para ihtiyacı meydana çıkmaktadır.

Bu sebeple 1956 yılında 6797 sayılı Kanunla tanınan 150 milyonluk madeni para basma yetkisinin 350 milyona çıkarılmasını derpiş eden tasarı uygun bulunmuş ve Komisyonumuzca aynen kabul olunmuştur.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Trabzon
A. Ş. Ağanoğlu

Başkan V.
Sakarya
N. Bayar

Sözcü
İzmir
N. Mirkelâmoğlu
İmzada bulunamadı

Bu Rapor Sözcüsü
Yozgat
V. Uyar

Ankara
N. Berkkan

Artvin
S. O. Avcı

Balıkesir
A. A. Bolak

Diyarbakır
H. Güldoğan

Giresun
İ. E. Kılıçoğlu

Gümüşane
Söz hakkım mahfuz
S. Savacı

İzmir
İ. Gürsan

Kars
K. Okyay

Kırşehir
A. Bilgin

Rize
C. Yalçın

Sakarya
B. Akdağ

Sakarya
M. Gürer
İmzada bulunamadı

Siirt
A. Yaşa

Sinop
M. Alicanoğlu

Trabzon
A. Şener

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

150 milyon liralık Madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanununun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 11 . 7 . 1956 tarihli ve 6797 sayılı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Maliye Bakanlığı 350 milyon liraya kadar madenî para çıkarmaya yetkilidir.

5015 sayılı Kanuna göre basılmış bulunan madenî paralar birinci fıkra gereğince çıkarılacak yeni madenî paralarla değiştirilir.

Ancak, bunun 250 milyon liralık kısmı tedavüle konulduktan sonra geriye kalan 100 milyon liralığı, yıllık 50 şer milyon liradan fazla olmamak üzere, mütaakıp yıllar içerisinde tedavüle çıkarılır.

Şu kadar ki, bu kanun gereğince teravüle çıkarılacak olan madenî paraların tedavüle çıkarıldığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde tedavüldeki eski ve yeni madenî paraların toplamı, hiç bir suretle 250 milyon lirayı aşamaz.

MADDE 2. — Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

3 . 2 . 1964

Başbakan İsmet İnönü	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı K. Satır	Devlet Bakanı İ. S. Omay	Devlet Bakanı M. Yolaç
Devlet Bakanı V. İ. S. Omay	Adalet Bakanı S. Çumralı	Millî Savunma Bakanı İ. Sancar	İçişleri Bakanı O. Öztrak
Dışişleri Bakanı F. C. Erkin	Maliye Bakanı F. Melen	Millî Eğitim Bakanı İ. Öktem	Bayındırlık Bakanı A. H. Onat
Ticaret Bakanı F. İslimyeli	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı K. Demir	Güm. ve Tekel Bakanı M. Yüceler	Tarım Bakanı T. Şahin
Ulaştırma Bakanı F. Alpiskender	Çalışma Bakanı B. Ecevit	Sanayi Bakanı M. Erten	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı H. Oral
Turizm ve Tanıtma Bakanı A. İ. Göğüş	İmar ve İskân Bakanı C. Uzer	Köy İşleri Bakanı L. Yurdoğlu	